

Sygn. akt VI U 514/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2017 roku

Sąd Okręgowy w Radomiu VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie

Przewodniczący SSO Bożenna Zawada

Protokolant st. sekr. sądowy Katarzyna Jabłońska

po rozpoznaniu w dniu 27 września 2017 roku w Radomiu

sprawy M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wypłatę emerytury

na skutek odwołań M. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 29 marca 2017 roku Nr(...)

z dnia 7 czerwca 2017 roku Nr (...)

I. odwołanie od decyzji z dnia 7 czerwca 2017 roku oddala,

II. postępowanie z odwołań od decyzji z dnia 29 marca 2017 roku umarza.

SSO Bożenna Zawada

Sygn. akt VI U 514/17

UZASADNIENIE

M. S. pismem z dnia 04 maja 2017 roku odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Z. z dnia 29 marca 2017 roku,

nr(...) odmawiającej prawa do wznowienia emerytury (odwołanie to zostało zarejestrowane pod sygn. akt VI U 514/17).

W uzasadnieniu podniósł, iż organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję na podstawie art. 103a ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS pomimo tego, iż przepis ten został uchylony, a co za tym idzie decyzja ta została wydana bez podstawy prawnej. Wskazał także, iż zgodnie z art. 103 ust. 1 w/w ustawy prawo do emerytury i renty ulega zawieszeniu jedynie w przypadkach wskazanych w przepisach art. 103a-106 w/w ustawy, zaś jego zdaniem okoliczności te w sprawie niniejszej nie występują (odwołanie wraz z załącznikami – k. 3-19).

Kolejnym pismem z dnia 05 lipca 2017 roku wnioskodawca odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Z. z dnia 07 czerwca 2017 roku, nr (...) odmawiającej prawa do wznowienia emerytury (odwołanie to zostało zarejestrowane pod sygn. akt VI U 690/17). W jego uzasadnieniu podniósł, iż decyzja ta nie różni się od poprzedniej decyzji odmawiającej mu dochodzonego prawa. Ponadto argumentował, iż gdyby organ rentowy przyznał mu prawo do emerytury górniczej zgodnie ze złożonym wnioskiem, to stosunek pracy z innym pracodawcą rozwiązałby

następnego dnia po wydaniu decyzji. Jednak to dopiero Sąd wyrokiem z dnia 20 sierpnia 2016 roku przyznał mu prawo do emerytury górniczej, a zatem nie można było wymagać od niego, ażeby przez okres od złożenia wniosku do dnia wydania wyroku pozostawał bez środków do życia tym bardziej, że na jego utrzymaniu pozostawała szóstka dzieci. Wskazał także, że zatrudnienie

u innego pracodawcy w tym okresie należy rozumieć jako pracę przy otrzymywaniu świadectwa emerytalnego, a dopiero przekroczenie jego zarobków powyżej kwoty 130% przeciętnego wynagrodzenia dawałoby podstawę do zawieszenia przysługującego mu prawa (odwołanie – k. 28-29).

W odpowiedzi na odwołania Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. wniósł o ich oddalenie oraz o połączenie spraw z obu odwołań do wspólnego rozpoznania.

W uzasadnieniach organ rentowy podnosił, iż w związku z argumentacją przytoczoną w odwołaniu z dnia 04 maja 2017 roku uchylił decyzję z dnia 29 marca 2017 roku i wydał decyzję z dnia 07 czerwca 2017 roku powołując się prawidłowo na art. 103a ustawy emerytalnej. Podniesiono, iż organ rentowy w wykonaniu wyroków Sądu Okręgowego

w R. i Sądu Apelacyjnego w (...) decyzją z dnia 01 lutego 2017 roku przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury górniczej od dnia 26 czerwca 2013 roku, tj. od dnia określonego wyrokiem Sądu. Wyplata emerytury została jednak wstrzymana, bowiem jak wynikało ze świadectwa pracy z dnia 28 lutego 2017 roku wnioskodawca kontynuował zatrudnienie u pracodawcy którego był zatrudniony bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Wskazano także, iż jak wynika z wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 24 listopada 2016 roku wydanego w sprawie o sygn. akt III AUa 416/16 prawo wynikające z art. 103a ma zastosowanie do wszystkich emerytów, także tych, którzy nabyli prawo do emerytury decyzją organu rentowego w terminie 30 dni od daty złożenia wniosku, jak i tych, którzy nabyli prawo do emerytury wyrokiem sądu, bez względu na to w jakim czasie postępowanie sądowe zostało zakończone. Zatem skoro wnioskodawca kontynuował zatrudnienie w chwili przyznania prawa do emerytury to winien liczyć się z tym, że pomimo korzystnej dla niego decyzji o przyznaniu prawa do emerytury, do wypłaty emerytury dojść nie mogło z uwagi właśnie na kontynuowanie zatrudnienia (odpowiedzi na odwołania – k. 21 i k. 30).

Postanowieniami z dnia 21 sierpnia 2017 roku Sąd Okręgowy połączył do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy z obu odwołań i tak połączone sprawy postanowił prowadzić pod sygnaturą akt VI U 514/17 (postanowienia – k. 24 i k. 32).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. S., urodzony (...), złożył w dniu 26 czerwca 2013 roku w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. wniosek o emeryturę górniczą (dowód: wniosek – k. 1-3 akt ZUS).

Decyzją z dnia 23 sierpnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z uwagi na brak spełnienia wszystkich przesłanek warunkujących przyznanie prawa do dochodzonego świadczenia odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury górniczej (dowód: decyzja – k. 71 akt ZUS).

Od decyzji tej M. S. pismem z dnia 23 września 2013 roku odwołał się do Sądu Okręgowego w (...) (odwołanie do protokołu – k. 72 akt ZUS).

Wyrokiem z dnia z dnia 12 lutego 2015 roku w sprawie o sygn. akt VI U 614/14 Sąd Okręgowy w (...) zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał M. S. prawo do emerytury górniczej poczynając od dnia 13 czerwca 2013 roku (dowód: wyrok SO w R. wraz z uzasadnieniem - k. 91, 95-97 akt VI U 614/14).

Z powyższym wyrokiem nie zgodził się organ rentowy zaskarżając go apelacją (dowód: apelacja - k. 100 akt VI U 614/14).

Sąd Apelacyjny w(...) III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem

z dnia 10 czerwca 2015 roku w sprawie o sygn. akt III AUa 301/15 po rozpoznaniu apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania (dowód: wyrok SA w (...))
wraz z uzasadnieniem - k. 121, 124-127 akt III AUa 301/15).

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy w (...) wyrokiem z dnia 02 sierpnia 2016 roku zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał M. S. prawo do emerytury górniczej poczynając od dnia 13 czerwca 2013 roku (dowód: wyrok SO wraz z uzasadnieniem – k. 156, 161-169 akt VI U 847/15).

Z rozstrzygnięciem takim nie zgodził się ponownie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. zaskarżając go w całości apelacją (dowód: apelacja – k. 174-175 akt VI U 847/15).

Wyrokiem z dnia 07 grudnia 2016 roku w sprawie o sygn. akt III AUa 1206/16 Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację organu rentowego (dowód: wyrok SA wraz z uzasadnieniem – k. 196, 200-204 akt III AUa 1206/16).

Wykonując wyrok Sądu Okręgowego w (...) z dnia 02 sierpnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. decyzją z dnia 01 lutego 2017 roku przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 13 czerwca 2013 roku (dowód: decyzja – k. 163-164 akt ZUS).

W dniu 01 marca 2017 roku M. S. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddziale w Z. wniosek o doliczenie okresów składkowych i nieskładkowych, składek zaewidencjonowanych na koncie oraz podjęcie wypłaty emerytury. Do wniosku dołączył świadectwo pracy z którego wynikało, iż pozostawał w zatrudnieniu w okresie od dnia 07 września 2011 roku do dnia 28 lutego 2017 roku w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) w P. (dowód: wniosek – k. 172 akt ZUS, świadectwo pracy – k. 173 akt ZUS).

Decyzją z dnia 10 marca 2017 roku organ rentowy ponownie ustalił wysokość świadczenia przysługującego wnioskodawcy oraz podjął jego wypłatę od dnia 01 kwietnia 2017 roku (dowód: decyzja – k. 176-177 akt ZUS).

Pismem z dnia 21 marca 2017 roku M. S. wniósł do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Z. o wypłatę świadczenia emerytalnego od dnia jego przyznania powołując się na treść art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej (dowód: wniosek – k. 180-181 akt ZUS).

Decyzją z dnia 29 marca 2017 roku organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do wypłaty świadczenia od dnia jego przyznania wskazując w uzasadnieniu, iż zgodnie z art. 103 ust. 2a prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Wnioskodawca zatrudnienie takie kontynuował na rzecz (...), a zatem jego emerytura podlegała zawieszeniu. Jej wznowienie nastąpiło natomiast z dniem 01 marca 2017 roku, tj. po przedłożeniu świadectwa pracy potwierdzającego rozwiązanie stosunku pracy z dniem 28 lutego 2017 roku (dowód: decyzja – k. 182).

W wyniku złożonego przez wnioskodawcę odwołania od powyższej decyzji, decyzją z dnia 07 czerwca 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. uchylił decyzję z dnia 29 marca 2017 roku i ponownie odmówił wnioskodawcy prawa do wznowienia wypłaty emerytury od dnia przyznania do niej prawa powołując się na tożsame okoliczności jednak jako podstawę prawną decyzji tym razem wskazano art. 103a ustawy emerytalnej (dowód: decyzja – k. 186).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego i aktach sądowych, nie budziły one bowiem żadnych wątpliwości i nie były kwestionowane przez strony. Ponadto strony nie zgłosiły żadnych wniosków dowodowych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy jest niezasadne i jako takie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Kwestię nabycia prawa i wypłaty emerytur reguluje ustawa z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U.2017.1383).

Warto zauważyć, że z chwilą wejścia w życie tej ustawy ustawodawca nie przewidział żadnego ograniczenia związanego z koniecznością rozwiązania stosunku pracy w chwili przejścia na emeryturę. Wymóg taki wprowadzono z dniem 01 stycznia 2000 roku.

W konsekwencji zmiany dokonanej ustawą z dniem 21 stycznia 2000 roku o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o emeryturach i rentach z FUS dodano

art. 103 ust. 2a, który później został uznany przez Trybunał Konstytucyjny za zgodny

z Konstytucją RP (wyrok z dnia 07 lutego 2006 roku, SK 45/04), a który miał identyczną treść jak obecnie obowiązujący art. 103a ustawy emerytalnej, który wszedł w życie z dniem 01 stycznia 2011 roku.

Zarówno poprzednio obowiązujący przepis art. 103 ust. 2a, jak przepis obecnie obowiązujący – art. 103a ustawy emerytalnej stanowi, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Wobec identycznego brzmienia wyżej cytowanych przepisów za w pełni aktualne należy uznać orzecznictwo Sądu Najwyższego w przedmiocie wykładni przepisu art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej i mogące mieć zastosowanie

w przypadku wykładni art. 103a ustawy.

W ugruntowanym orzecznictwie sądowym uznano, że regulacja o której mowa

w art. 103 ust. 2a nie narusza zasady ochrony praw nabytych, nie pozbawia osób zainteresowanych prawa do emerytury, oddzielając nabycie prawa do emerytury od jego realizacji oraz zawieszenia świadczenia w razie kontynuacji zatrudnienia bez rozwiązywania stosunku pracy (zob. uchwała 7 sędziów z dnia 10 listopada 2004 roku, II UZ 89/04, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2004 roku, II UK 274/03, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2004 roku II UK 273/03 i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2004 roku, II UK 276/03).

W orzecznictwie podkreślono również, że realizacja nabytego prawa do emerytury mogła następować dopiero po rozwiązaniu stosunku pracy co oznaczało, że zawieszenie prawa do świadczenia trwało od chwili nabycia prawa do emerytury do rozwiązania stosunku pracy. Ponadto w orzecznictwie sądowym kontrowersyjne było również, czy w przypadku ustalenia prawa do emerytury orzeczeniem organu odwoławczego, zawieszenie jej wypłaty może nastąpić przed dniem powstania prawa do emerytury w decyzji organu rentowego wydanej w wykonaniu wyroku.

Przeciwko takiej możliwości wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z 22 lutego 2007 roku (I UK 229/06).

Jednak w nowszym orzecznictwie ugruntowało się stanowisko, że wykładnia art. 103 ust. 2a wskazuje jednoznacznie, iż przepis ten wywołuje zawsze skutek zawieszający prawo do świadczenia (polegający na wstrzymaniu jego wypłaty) w sytuacji kontynuowania przez ubezpieczonego zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą na rzecz, którego wykonywał pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego, bez względu na to, czy ta decyzja została wydana niezwłocznie po zgłoszeniu wniosku

o prawo do emerytury, czy też w wykonaniu orzeczenia organu odwoławczego. Dogłębną analizę tej problematyki przedstawił Sąd Najwyższy

w uzasadnieniu wyroku z dnia 03 marca 2011 roku (II UK 299/10 LEX nr 817535), jak i w uzasadnieniu wyroku z dnia 10 grudnia 2010 roku (II UK 150/10 LEX nr 1001298).

Rozpoznając odwołanie ubezpieczonego Sąd w pełni podzielił stanowisku Sądu Najwyższego zaprezentowane w powyższych rozstrzygnięciach.

Sąd Najwyższy dokonując wykładni przepisu art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej wskazał, że z brzmienia tego przepisu wynika z jednej strony, że kontynuowanie zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy nie miało wpływu na nabycie prawa do emerytury, które to prawo powstaje z mocy ustawy po spełnieniu warunków określonych w przepisach, z drugiej jednak strony przesądzało, że realizacja tego prawa (wyplata świadczenia) ulegała zawieszeniu w razie kontynuowania zatrudnienia po nabyciu prawa do emerytury, niezależnie od wysokości uzyskiwanego przychodu ze stosunku pracy. Ponadto z jego treści wynikało, że rozwiązanie stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą umożliwia realizację świadczenia emerytalnego (wznowienie jego wypłaty), bez potrzeby występowania o ponowne ustalenie tego prawa. Nadto Sąd Najwyższy podkreślał, że ustawodawca wprowadzając regulację art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej miał na uwadze uniemożliwienie ubezpieczonym równocześnie realizację prawa do emerytury, poprzez jego wypłatę z osiąganiem przychodu

z tytułu zatrudnienia, kontynuowanego po nabyciu prawa do emerytury u pracodawcy na rzecz, którego realizowali je przed nabyciem prawa do wymienionego świadczenia. Wreszcie Sąd Najwyższy odwoływał się do wykładni gramatycznej art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej, która wskazuje jednoznacznie, iż przepis ten zawsze rodzi skutek zawieszający prawo do emerytury (polegający na wstrzymaniu wypłaty świadczenia) w sytuacji określonej w jego dyspozycji i to bez względu, czy decyzja została wydana niezwłocznie po zgłoszeniu wniosku o prawo do emerytury, czy też w wykonaniu orzeczenia Sądu. Wzmacniając swoją argumentację Sąd Najwyższy wskazał, że taki sposób rozumienia w/w przepisu znajduje potwierdzenie także w jego wykładni historycznej szeroko zaprezentowanej w uzasadnieniu uchwały składu siedmiu sędziów z dnia 10 listopada 2004 roku (II UZP 9/04).

Przychylając się do stanowiska Sądu Najwyższego zaprezentowanego

w uzasadnieniach wyroków z dnia 03 marca 2011 roku (II UK 299/10) oraz z dnia 10 grudnia 2010 roku (II UK 150/10) należało uznać, że brak było podstaw do podjęcia wypłaty emerytury ubezpieczonemu od daty przyznania do niej prawa wyrokiem sądowym, skoro ubezpieczony w tym czasie, aż do rozwiązania stosunku pracy kontynuował zatrudnienie u dotychczasowego pracodawcy.

Wprawdzie nabycie prawa do emerytury było niezależne od kontynuowania zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy, jednakże realizacja tego prawa (wyplata świadczenia) uległa zawieszeniu do czasu rozwiązania stosunku pracy z tym pracodawcą.

Treść przepisu art. 103a ustawy emerytalnej, który miał zastosowanie w przypadku ubezpieczonego, jest jednoznaczna i w sposób precyzyjny formuluje przesłanki zawieszenia prawa do wypłaty świadczenia emerytalnego. Z przepisu tego wynika wprost, że realizacja prawa do emerytury ulega zawieszeniu w razie kontynuowania zatrudnienia po nabyciu prawa do emerytury, niezależnie od wysokości uzyskiwanego przychodu ze stosunku pracy.

Sama istota zawieszenia emerytury sprowadza się do tego, iż do czasu ustania okoliczności występowanie, której powoduje zawieszenie tego prawa, organ rentowy nie realizuje wypłaty emerytury. Z kolei w razie ustania przyczyny powodującej wstrzymanie wypłaty świadczenia, wypłatę wznowia się od miesiąca ustania przyczyny, nie wcześniej niż od miesiąca zgłoszenia wniosku o podjęcie wypłaty (art. 135 ust. 1 ustawy emerytalnej). Zasada ta znajduje zastosowanie także przy rozwiązaniu stosunku pracy, o którym mowa

w art. 103a ustawy. Wypłata emerytury może być podjęta w takim przypadku najwcześniej od miesiąca, w którym ustał stosunek pracy i fakt ten został należycie udokumentowany.

W sytuacji zatem kontynuowania przez wnioskodawcę zatrudnienia w dacie ustalenia mu prawa do emerytury, realizacja świadczenia emerytalnego była możliwa dopiero po rozwiązaniu stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, bez potrzeby występowania o ponowne ustalenie tego prawa (zob. też wyrok Sadu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 23 lutego 2017 roku, III AUa 982/16, LEX nr 2252813, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 19 stycznia 2017 roku, III AUa 1497/16, LEX nr 2265650).

Reasumując, skoro odwołujący od dnia 07 września 2011 roku do dnia 28 lutego 2017 roku nieprzerwanie kontynuował zatrudnienie na podstawie tego samego stosunku pracy, a prawo do emerytury nabył od dnia 13 czerwca 2013 roku - to art. 103a ustawy emerytalnej miał do niego zastosowanie i tym samym zaistniały okoliczności uzasadniające zawieszenie prawa do wypłaty jego świadczenia.

Mając na uwadze powyższe w ocenie Sądu brak było podstaw do uwzględnienia odwołania ubezpieczonego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Z. z dnia 07 czerwca 2017 roku.

Biorąc powyższe pod uwagę, w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku.

Ponieważ decyzją z dnia 07 czerwca 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. uchylił decyzję z dnia 29 marca 2017 roku, a zatem postępowanie w tym przedmiocie stało się bezprzedmiotowe, Sąd na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. umorzył postępowanie w tym zakresie, o czym orzekł jak w punkcie II wyroku.

SSO Bożenna Zawada